

REGLEMENT FOR
FINANSFORVALTNING

Rådmannens forslag 01.01.2017

Innhold

1. Finansreglementets virkeområde.....	3
1.1 Hensikten med reglementet	3
1.2 Hvem reglementet gjelder for.....	3
2. Hjemmel og gyldighet	3
2.1 Hjemmel.....	3
2.2 Gyldighet	3
3. Forvaltning og forvaltningstyper.....	3
4. Formålet med kommunens finansforvaltning	4
5. Generelle rammer og begrensninger	4
6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål	4
6.1. Innskudd i bank	5
6.2. Andeler i pengemarkedsfond	5
6.3. Rapportering.....	5
7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	6
7.1. Vedtak om opptak av lån.....	6
7.2. Valg av låneinstrumenter	6
7.3. Tidspunkt for låneopptak	6
7.4. Konkurrerende tilbud	6
7.5. Valg av rentebindingsperiode.....	6
7.6. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	7
7.7. Rapportering.....	7
8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.....	8
8.1 Formål	8
8.2 Investeringsrammer	8
9. Konstatning av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	9
9.1 Konstatning av avvik.....	9
9.2 Risikovurderinger.....	9
9.3 Kvalitetssikring	9

1. Finansreglementets virkeområde

1.1 Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instrukser/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå/ refinansieringsrisiko som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og gjeld. Midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Overhalla kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27.

I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52
- Ny-Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning fastsatt av KR D 9. juni 2009 (FOR 2009-06-09 nr 635).

2.2 Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med virkning fra 01.01.2017. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.
- Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instrukser som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Overhalla kommunes finansforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Formål er å hindre at kommunen tar vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning, herunder bestemmelser for å begrense refinansieringsrisiko ved opptak av lån. Det skal sikres en *rimelig avkastning, stabile og lave finansieringskostnader* uten at det innebærer vesentlig risiko. Likviditeten skal i tillegg være tilstrekkelig til å dekke kommunens løpende betalingsforpliktelser.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Dersom kommunen har langsiktige finansielle aktiva, skal forvaltningen av disse gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglementet, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko, jfr. kommunelovens §52.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger rådmannen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Rådmannen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Det tilligger rådmannen å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- Det tilligger rådmannen med hjemmel i dette finansreglementet, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet), gjeldsporteføljen og langsiktige finansielle aktiva omtales i fortsettelsen hver for seg.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) kan plasseres i bankinnskudd og pengemarkedsfond. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

Kommunens driftslikviditet - midler som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser, fratrukket estimerte innbetalinger, de nærmeste 3 måneder - skal plasseres i kommunens hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker.

Annen overskuddslikviditet kan plasseres etter følgende retningslinjer:

6.1. Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 12 måneder
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 20 mill

6.2. Andeler i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- Overskuddslikviditet kan plasseres i pengemarkedsfond med en maksimal bindingstid på 12 måneder

6.3. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Denne rapporten legges fram senest 1. mars i påfølgende år.

Rapportene skal ta utgangspunkt i følgende tabell:

	31.12.201x-1		30.04.201x		31.08.201x		31.12.201x	
	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%
<i>Driftslikviditet</i>								
Innskudd hos hovedbankforbindelse								
Innskudd i andre banker								
<i>Annen overskuddslikviditet</i>								
Innskudd hos hovedbankforbindelse								
Innskudd i andre banker								
Andelskapital i pengemarkedsfond								
Fond 1								
Fond 2								
?								
Samlet kortsiktig likviditet		100 %		100 %		100 %		100 %
Avkastning siden 31.12.201x-1				?		?		?
Avkastning benchmark (ST1X)				?		?		?

Plassering med kredittrating				
Største tidsinnskudd	NOK ? mill	NOK ? mill	NOK ? mill	NOK ? mill

STIX er en statsertifikatindeks med varighet/durasjon lik 0,25 år - 3 mnd.

Rapporten skal i tillegg angi følgende:

- Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1. Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slik vedtak skal som minimum angi lånebeløp.

Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdragstiden. Det vil være anledning til å inngå låneavtaler med avdragsfritak innenfor kommunelovens bestemmelser om låneopptak.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak delegeres Rådmannen myndighet til og gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 50 om låneopptak.

Rådmannen delegeres myndighet til og refinansiering av eksisterende gjeld, og inngå nye avtaler om nedbetalingstid.

7.2. Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner og lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner.

7.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.4. Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets **mest fordelaktige** betingelse. Det skal innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks startlån i Husbanken).

7.5. Valg av rentebindingsperiode

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader. For å redusere renterisikoen skal minst 40 % av kommunens innlån være til fast rente. Den delen av porteføljen som har bundet rente bør ikke komme til forfall samtidig, **og søkes spred over flere år.**

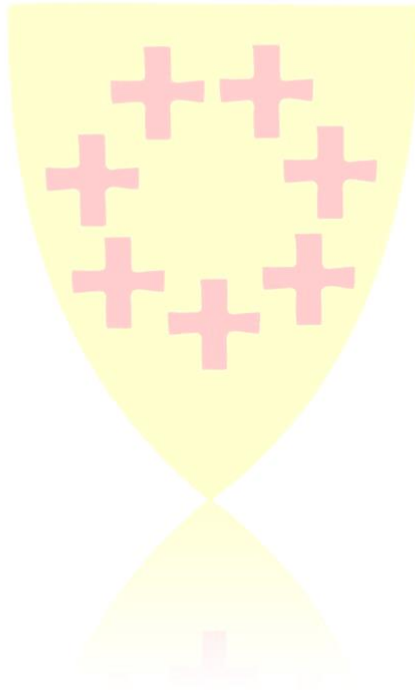
7.6. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Et enkeltlån kan ikke utgjøre mer enn 25 % av kommunens samlede gjeldsportefølje
- c) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.

7.7. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering rapportere på status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang rapportere til kommunestyret med hensyn på utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Denne rapporten legges fram for kommunestyret og behandles senest 1. mars i påfølgende år.

Rapportene skal ta utgangspunkt i følgende tabell:

	31.12.201x-1			30.04.201x			31.08.201x			31.12.201x		
	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løpe-tid
Lån med pt rente:												
<i>Lån nr.:</i>												
Lån med NIBOR basert rente												
<i>Lån nr.:</i>												
Lån med fast rente												
<i>Lån nr.:</i>												
Samlet langsiktig gjeld		100 %			100 %			100 %			100 %	
Effektiv rentekostnad siden 31.12.201x-1												
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X)												
Antall løpende enkeltlån												
Største enkeltlån	NOK ? mill			NOK ? mill			NOK ? mill			NOK ? mill		

ST4X er en statssertifikatindeks med varighet/durasjon lik 3 år.

For gjeldsforvaltningen skal det i tillegg rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) i forrige tertial
- Refinansiering av eldre lån i forrige tertial
- Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikoramme i finansreglementet.
- **Spesifikt opplyse om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder.**

8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

8.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Overhalla kommune et godt tjenestetilbud. Det styres etter en rullerende investeringshorisont på 5 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

8.2 Investeringsrammer

Overhalla kommune har ikke rammer for plassering av langsiktige finansielle aktiva.

Dersom kommunen på et fremtidig tidspunkt har til hensikt å etablere forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, vil dette finansreglement bli oppjustert med nødvendige og

tilstrekkelige rammer og retningslinjer for slik forvaltning. Det endrete finansreglement vil bli vedtatt av kommunestyret før oppstart av forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

9. Konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

9.1 Konstatering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom dette er større enn NOK 1,0 millioner, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

Dersom den konstaterte økonomiske konsekvens av avviket er mindre enn NOK 1,0 millioner, kan slik rapportering utestå til neste ordinære finansrapportering til kommunestyret.

9.2 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurderinger:

- Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng,
 - En ”netto” gjeldsbetraktning som viser kommunens regnskapsmessige renterisiko angitt i NOK ved en 1 %-andel generell endring i rentekurven.

Med renterisiko menes risikoen for endringer i verdien av eiendeler, gjeld, egenkapital som følge av renteendringer.

- **Refinansierings og likviditetsrisiko er risikoen for at kommunen ikke klarer å refinansiere lån som forfaller. Risikoen håndteres på daglig basis. Refinansiering av låneforfall skal planlegges.**

9.3 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften.

Kommunen skal sørge for at rutiner er etablert og etterleves slik at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift med merknader, og at finansforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Det skal herunder etableres rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet. Uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning skal vurdere rutinene.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.

Rådmannen pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

